

δ:βιβλιοκριτική

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

**Δίπλα
στον Νίκο Γκάτσο**

Φίλιππος Φιλίππου

**Αγαθή Δημητρούκα
Πουλάμε τη ζωή,
κρεώνουμε τον θάνατο****Πατάκης, 2010
σελ. 238, € 11,50**

Μυθιστορηματική βιογραφία χαρακτηρίζει το βιβλίο της η Αγαθή Δημητρούκα, ίσως διότι μόνο η λέξη «βιογραφία» μπορεί να δημιουργήσει εντυπώσεις που η ίδια δεν επιθυμεί. Σε κάθε περίπτωση, αποτελεί την κατάθεση ψυχής της συγγραφέως του, η οποία ευτύχησε να ζήσει στην Αθήνα δίπλα στον ποιητή Νίκο Γκάτσο και χάρη σε αυτόν να γνωρίσει σημαντικές προσωπικότητες που άφησαν το στίγμα τους στην πνευματική ιστορία της νεότερης Ελλάδας. Η Δημητρούκα επιχειρεί να μιλήσει για τη ζωή της μέσω μιας αφήγησης την οποία χαρακτηρίζει ποιητικό ρεαλισμό, επηρεασμένη από την ενασχόλησή της με την ποιητική δημιουργία και τη θεία της ως μεταφράστρια ισπανών και ισπανόφωνων ποιητών και συγγραφέων. Αρχίζει με τη ζωή στο χωριό, κάπου στην Απωλοκαρνανία, σ' ένα άγριο μετεμφυλιοπολεμικό κλίμα, όπου μεγάλωσε σε μια οικογένεια με μια ρεαλιστρια αγρότισσα μητέρα κι έναν πεισματάρη και ονειροπόλο πατέρα, ενώ τη σημάδεψαν κάποιοι συγγενείς και συντοπίτες, άγριοι σαν την εποχή, βίαιοι, βρόμικοι, κακοί. Μόλις τελειώσει το δημοτικό, ήρθε στην Αθήνα, κι έμεινε σε συγγενικό σπίτι, και σύντομα, λόγω της κακής συμπεριφοράς κάποιων, όλη η οικογένεια, με πρωτοβουλία του ανήμπορου πατέρα, έφτασε στην πρωτεύουσα. Τότε ήταν που ορμώμενη

από την αγάπη της για την ποίηση επισκέφτηκε στο σπίτι του τον Γιάννη Ρίτσο. Η επιστροφή στην επαρχία, παρά τη θέλησή της, δεν ήταν παρά ένα μικρό διάλειμμα. Διότι κάποια στιγμή αποφάσισε να πάρει τη ζωή της στα χέρια της. Το 1974, μετά από ένα επεισόδιο στο γυμνάσιο, τηλεφώνησε στον Νίκο Γκάτσο, και τον έπεισε να επισκεφτεί το χωριό της, την ημέρα των γενεθλίων της. Όταν τελείωσε το σχολείο, αδιαφορώντας για το τι θα πει ο κόσμος, πήγε στην Αθήνα κι έμεινε με τον Γκάτσο, ο οποίος ανήκε σ' έναν κύκλο με εκλεκτούς ανθρώπους της τέχνης: Χατζιδάκις, Ξαρχάκος, Ελύτης, Μούτσικς, Μούσχουρη. Κι ύστερα ήρθε η αναγνώριση του κρυφού ταλέντου της, όταν ο Χατζιδάκις μελοποίησε δύο ποιήματά της που μπήκαν στο δίσκο *Χωρίον ο Πόθος*. Το τέλος του βιβλίου σημαδεύεται από την κλονισμένη υγεία του μέντορά της, τη σωματική και πνευματική φθορά του: ο θάνατός του την απελευθέρωσε από τις αδυναμίες της. Είναι σαφές πως η συμβίωση με τον Γκάτσο την έκανε πιο σοφή, συνθέτει στο να ανακαλύψει τον εαυτό της. Ακόμα και σήμερα, διαβάζουμε, νιώθει τον Γκάτσο «σαν προστατευτική αύρα» γύρω της. Τούτο το εξομολογητικό κείμενο κατά κάποιον τρόπο αποτελεί μια ανασύνθεση της ζωής της Αγαθής Δημητρούκα, η οποία αυτοαναλύεται και αυτοψυχογραφείται με ειλικρίνεια και σεμνότητα. ■